

Verlag van het ingevolge artikel 5, sub d., j° 2 Archiefbesluit 1995, gevoerde driehoeksoverleg tussen de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor de actor Adviesraad voor Wetenschaps en Technologiebeleid en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden op het beleidsterrein Wetenschapsbeleid over de periode vanaf 1991.

Den Haag, februari 2008
drs. A.G. Dellebeke

Beleidssterrein

In het concept -BSD voor de Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid is een beschrijving van het beleidsterrein opgenomen, een beschrijving van de actor wiens handelingen in het driehoeksoverleg aan de orde zijn gekomen en van de handelingen die eventueel met vaststelling van onderhavige selectielijst zullen worden ingetrokken.

Selectiedoelstelling en -criteria en belangen

Tijdens het opstellen van het BSD en tijdens het gevoerde driehoeksoverleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek. Als uitgangspunt van het overleg gold de door de rijksarchiefdienst gehanteerde selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zo ver deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Driehoeksoverleg

Het driehoeksoverleg over de concept-selectielijst voor de Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid vond schriftelijk plaats in de periode november 2007- februari 2008

De betrokken zorgdrager werd vertegenwoordigd door drs.H. Berende.Hij heeft bij de totstandkoming van het BSD met verschillende beleids- en archiefdeskundigen overleg gevoerd waaronder:

dr. P. Baggen, plaatsvervangend secretaris - directeur AWT (tot 1 juli 2007);
drs. B. van den Bergh, senior raadsmedewerker AWT (tot 1 april 2007), secretaris-directeur (vanaf 1 april 2007).

Een overzicht van alle overige betrokkenen is opgenomen in paragraaf 6.1 van het BSD.

De materiedeskundige heeft op verzoek van de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris medewerking verleend aan het uitvoeren van een Historisch Maatschappelijke Analyse (HMA). Deze HMA is uitgevoerd door middel van een interview. De HMA is als bijlage bijgesloten bij het verslag driehoeksoverleg. Hierin staat tevens de werkwijze vermeld. Belangrijke punten die uit de HMA naar voren zijn gekomen worden in het inhoudelijke deel van dit verslag besproken.

als vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris:
mw. drs. A.G. Dellebeke, medewerker Selectie&Acquisitie bij het Nationaal Archief.

als adviseur van de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris:
Dr. ir. F.K. Boersma, universitair hoofddocent aan de Universiteit van Amsterdam & deskundige op het gebied van technologie en maatschappij.

Inhoudelijk verslag

Algemene conclusies historisch maatschappelijke analyse

De Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid is een belangrijke organisatie waarvan de beleidshandelingen zeker voor eeuwig bewaring in aanmerking komen. Gezien de overige opmerkingen van de materiedeskundige geldt dit eveneens voor de adviesprogramma's die AWT opstelt en de neerslag van de instellingshandelingen.

Concreet geldt dat alle door de materiedeskundige als belangrijk aangestipte onderwerpen in de selectielijst al voor eeuwig bewaring zijn aangemerkt.

Algemeen

De vertegenwoordiger van de zorgdrager geeft aan dat de zorgdrager bij diverse V termijnen uitvoeriger heeft opgenomen waarop deze betrekking hebben. Hiervoor is gekozen om de implementatie van het BSD te vergemakkelijken. De vertegenwoordiger van het Nationaal Archief geeft aan dat het niet gebruikelijk is om in een selectielijst een soort bewerkingeninstructie op te nemen maar begrijpt dit vanuit pragmatisch oogpunt wel. De aanvullende opmerkingen bij een aantal V termijnen zullen niet verwijderd worden.

Handelingen

Handeling 300 *Het gevraagd en ongevraagd adviseren van de regering en de Staten-Generaal*

Handeling 301 *Het (doen) uitvoeren van achtergrondstudies en het (doen) opstellen van werkdocumenten op het gebied van wetenschaps- en technologiebeleid*

Handeling 302 *Het (doen) uitvoeren van verkenningen op het gebied van de wetenschap en de technologie*

De vertegenwoordiger van het Nationaal Archief en de vertegenwoordiger van de zorgdrager komen overeen dat de opmerking bij de handelingen 300-302 een nieuwe handeling rechtvaardigen. Het raadsoverleg waarnaar verwezen wordt vindt namelijk maandelijks plaats en gaat over onderwerpinhoudelijke zaken ter afronding van de adviezen die de AWT uitbrengt. De neerslag daarvan wordt nu niet voor bewaring bestemd maar dit zou wel gerechtvaardigd zijn, mede gezien de opmerkingen van de deskundige.

De vertegenwoordiger van de zorgdrager stelt op te nemen:

Het voeren van raadsoverleg en stafoverleg.

Product: vergaderverslagen raadsvergaderingen en stafvergaderingen

Waardering: B verslagen, overige neerslag V 10 jaar

De handeling zal worden opgenomen onder nummer 300A

Het verslag is voorgelegd aan de bij het overleg betrokken personen. Deze hebben hun goedkeuring aan dit verslag gegeven.

Historisch-maatschappelijke analyse

Beleidsterrein:

Wetenschapsbeleid voor de neerslag van de handelingen van de actor Adviesraad voor Wetenschaps-en Technologiebeleid over de periode vanaf 1991

Deskundige:

Dr. ir. F.K. Boersma, universitair hoofddocent aan de Universiteit van Amsterdam & deskundige op het gebied van technologie en maatschappij.

Namens het Nationaal Archief:

mw.drs. A.G. Dellebeke, medewerker Selectie&Acquisitie.

Werkwijze:

De vragen die aan de deskundige zijn gesteld zijn meer gebaseerd op zijn eigen kennis dan op het historisch overzicht uit het RIO. De idee was het gesprek te voeren naar aanleiding van de vragenlijst; gaandeweg het interview is hiervan enigszins afgeweken.

De vertegenwoordiger van het Nationaal Archief heeft per vraag commentaar opgenomen en op de laatste pagina een aantal algemenere conclusies.

Datum:

In januari 2008 heeft een telefonisch onderhoud met de heer Boersma plaats gevonden waarvan hieronder de weergave is opgenomen.

Verslag

Algemeen

De heer Boersma schtetst op verzoek van de vertegenwoordiger van het Nationaal Archief een beeld van de ontwikkelingen op het terrein van technologie en wetenschapsbeleid.

Belang van advisering

Allereerst onderschrijft de deskundige het belang van onafhankelijke advisering op het gebied van kennis en innovatie. De ontwikkelingen op technisch gebied en de toepassingen van geavanceerde kennis in innovatieve producten en diensten volgen elkaar in een hoog tempo op. Het komt meer en meer voor dat belangrijke doorbraken op technologisch gebied de basis vormen voor nieuwe wetenschappelijke ontwikkelingen en andersom.

Maatschappelijke vraagstukken zijn complexer geworden, ook omdat technologische ontwikkelingen en wetenschappelijk onderzoek aanzienlijke consequenties (kunnen) hebben voor de maatschappij.

Verkenningen en analyses van wetenschappelijke en maatschappelijke ontwikkelingen bereiden in zekere zin politieke en investeringsbeslissingen voor. Zij dragen bij aan de bepaling van de inhoud van overheidsbestedingen en beleidsadviezen op het terrein van wetenschappelijk en technologisch onderzoek.

Belangrijke adviesorganen

De deskundige geeft aan dat een groot aantal instanties of organen zich bezig houdt met verkenningen en beleidsadviesing.

Hij noemt onder andere TNO (Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek) als belangrijk orgaan voor toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek. Dit houdt in dat resultaten van verkenningen, adviezen en andere signalen vanuit de maatschappij bij strategische beleidsvorming en uitvoering van onderzoek worden betrokken. Daarnaast wordt

NWO (Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek) genoemd. Deze organisatie financiert en programmeert onderzoek. De afweging hierbij is landelijk en belangrijk is vernieuwing, kwaliteit, maatschappelijke betekenis en profilering op internationaal gebied. Samen met het KNAW (Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen), die vanuit wetenschappelijk perspectief lange termijn trends en ontwikkelingen verkent en analyseert, regelt NWO de tweede geldstroom voor onderzoek en zijn beiden verantwoordelijk voor de kwaliteitsbewaking van het wetenschappelijk onderzoek.

De deskundige noemt ook nog het Rathenau Instituut dat maatschappelijke effecten van wetenschappelijke en technologische trends en ontwikkelingen in beeld brengt met het oog op politieke besluitvorming.

In dit veld bevindt zich ook de Adviesraad voor Wetenschap en Technologie (AWT). De instelling van een dergelijke adviesraad is belangrijk vanwege het feit dat de AWT de beleidsterreinen wetenschap en technologie in samenhang bekijkt. Deze samenhang is door de jaren heen steeds sterker geworden zoals ook geldt voor de internationale wisselwerking. Dit wordt veroorzaakt door het toegenomen belang dat gehecht wordt aan kennis en innovatie in de economie en de maatschappij. De AWT is daarnaast een adviesorgaan dat functioneert in volledige onafhankelijkheid van personen of instanties. De leden moeten een evenwichtige afspiegeling vormen van de verschillende fasen van het kennis- en innovatie/technologie traject. Dit maakt het volgens de deskundige zeer interessant gegevens over benoeming van AWT leden voor bewaring te bestemmen. Hij voegt toe dat er in het algemeen onder historici grote belangstelling bestaat voor egodocumenten.

1966 Raad van advies voor wetenschapsbeleid

Deze raad werd ingesteld om de regering gevraagd / ongevraagd te adviseren op het gebied van wetenschapsbeoefening in nationaal en internationaal verband.

1991 Adviesraad voor het Wetenschap- en Technologiebeleid

De adviesraad werd in 1991 ingesteld als opvolger van de RAWB. De belangrijkste adviestaak van de AWT betreft het kennis- en innovatietraject en de ontwikkelingen daarvan. Adviezen kunnen ook betrekking hebben op aangelegenheden die invloed hebben op of het gevolg zijn van wetenschapsbeoefening en technologische ontwikkelingen. Belangrijkste verschil met de RAWB is dat de AWT zich ook richt op technologiebeleid waar de RAWB alleen advies uitbracht op het terrein van het wetenschapsbeleid. De AWT geeft daarnaast ook advies over informatieverzorging op wetenschappelijk en technologisch gebied. De deskundige meent dat niet alleen de adviezen van de raad zeer de moeite waard zijn maar ook informatie over waar de ideeën van de AWT vandaan komen, wie erbij betrokken zijn, dus de ideologische lijnen.

1992 Overlegcommissie Verkenningen (OCV)

Deze commissie werd ingesteld voor het bevorderen van verkenningen naar de strategische betekenis van onderzoek op de langere termijn. Deze verkenningen vonden plaats op diverse terreinen van wetenschap en techniek.

Deze taken zijn later (1997) overgedragen aan de Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid (AWT).

2006 Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid (WRR)

De materiedeskundige noemt als belangrijke organisatie ook de Wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid. De WRR adviseert de regering over toekomstige ontwikkelingen die maatschappelijk van groot belang zouden kunnen zijn. De wetenschappelijke benadering is daarbij het belangrijkste. Daarnaast wil de WRR wetenschappelijk debat over inhoud en methodes stimuleren. De regering gebruikt de adviezen van de WRR om het huidige beleid nogmaals te bekijken of om nieuw beleid te ontwikkelen of als onderbouwing voor besluitvorming.

De WRR moet zich gaan ontwikkelen als het knooppunt van internationale kennisstromen.

De raad heeft ondermeer als taak 1:

- aandragen nieuwe perspectieven en toekomstbestendige oplossingsrichtingen;
- wijzen op tegenstrijdigheden in het regeringsbeleid;
- onderkennen nieuwe problemen en
- doen van voorstellen voor een geïntegreerde aanpak van problemen.

Als belangrijke subsidieverstrekker wordt nog door de deskundige aandacht gevraagd voor SenterNovem. Dit is een agentschap van het ministerie van Economische Zaken en werkt daarnaast samen met het ministerie van VROM. SenterNovem voert overheidsbeleid uit rond de onderwerpen innovatie, energie en klimaat en milieu en leefomgeving.

Dit verslag is voorgelegd aan de materiedeskundige en door hem akkoord bevonden.

Conclusie:

Het interview met de deskundige had een bredere scope dan alleen het belang van de Adviesraad voor Wetenschap- en Technologiebeleid. De deskundige heeft ook kort overige instanties en ontwikkelingen geschetst die op de beleidsterreinen wetenschap en technologie van belang zijn of zijn geweest.

Hier zal bij een eventuele actualisatie van selectielijsten op die beleidsterreinen rekening mee gehouden moeten worden; voor de huidige lijst geldt eigenlijk alleen de informatie die is gegeven over de AWT (en voorgangers)

De deskundige heeft aangegeven dat de AWT een belangrijke organisatie is, niet alleen waar het beleid betreft maar met name ook waar het de –onafhankelijke- betrokkenen betreft. Het is naar zijn mening interessant te zien hoe ideeën van deze organisatie zich door de tijd heen ontwikkelen.

Teruggekoppeld op de selectielijst voor de neerslag van de handelingen van de AWT kan gesteld worden dat het hier een belangrijke organisatie betreft waarvan zeker de beleidshandelingen voor bewaring in aanmerking komen. Gezien de opmerkingen van de materiedeskundige geldt dit eveneens voor de adviesprogramma's die AWT opstelt en de neerslag van de instellingshandelingen. Concreet geldt dat alle door de materiedeskundige als belangrijk aangestipte onderwerpen in de selectielijst al voor eeuwige bewaring zijn aangemerkt.

=====

---

1 Zie verder: *Inzicht in de toekomst als basis voor het regeringsbeleid*, brochure WRR 2006